

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та публічного управління

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Методичні розробки та тематика курсової роботи для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Економіка і міжнародний бізнес» спеціальності 051 Економіка рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Полтава – 2026

УДК 339.9(477)(072)

Методичні розробки та тематика курсової роботи для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Економіка і міжнародний бізнес» спеціальності 051 Економіка рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Автори:

Шкурупій О.В. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Дивнич О.Д. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Рецензент: Самойлик Ю. В. – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Методичні рекомендації обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету протокол № 1 від 01 вересня 2026 р.

Затверджено на засіданні ради з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини» протокол № 1 від 01 вересня 2026 р.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності

Ольга ДИВНИЧ

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.....	7
ПРИНЦИП ОБРАННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	9
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
1. Підбір літературних та інформаційно-статистичних джерел.....	10
2. Вибір об'єкту дослідження.....	11
3. Вимоги до структури та змісту курсової роботи.....	11
ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
1. Загальні вимоги.....	14
2. Нумерація.....	14
3. Ілюстрації.....	16
4. Таблиці.....	16
5. Формули.....	17
6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	18
7. Оформлення списку використаних джерел.....	19
8. Додатки.....	19
9. Академічна доброчесність.....	20
10. Порядок перевірки текстових документів на наявність запозичень з інших документів.....	20
11. Використання інструментів штучного інтелекту.....	21
ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	23
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	27
ДОДАТКИ.....	29

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є окремим освітнім компонентом освітньої програми та одним із видів самостійної навчальної і науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Її виконання сприяє систематизації, закріпленню, поглибленню й узагальненню теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України», формуванню навичок самостійної роботи з інформаційними джерелами, проведення економічного аналізу, обґрунтування висновків та застосування отриманих знань для дослідження актуальних проблем міжнародної економічної діяльності України.

Метою виконання курсової роботи є систематизація та закріплення теоретичних знань, набутих в ході вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України», отримання досвіду роботи з інформаційними джерелами в рамках аналізу сучасних процесів і явищ, що відбуваються в економіці та у сфері зовнішньоекономічної діяльності національних суб'єктів господарювання, практичне застосування нормативно-правових актів документів що регулюють такі відносини.

Завдання, які вирішуються при виконанні курсової роботи, є такими:

- визначення конкретної прикладної проблеми дослідження;
- застосування сукупності систематизованих теоретичних знань для обґрунтування досліджуваної проблеми та аргументації наукових позицій автора;
- самостійне обґрунтування напрямів і засобів вирішення завдань дослідження, застосування для цього методів, спеціалізованих до потреб наукового аналізу за проблематикою, що вивчається;
- формування висновків за результатами проведеного дослідження.

Виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» здобувачами вищої освіти спеціальності 051 Економіка передбачає формування таких **компетентностей**:

загальна:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні:

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК 16. Здатність розуміти пріоритети національного розвитку, оцінювати міру узгодженості державної зовнішньоекономічної та аграрної політики й аргументувати на вимогу цього доцільність системної підтримки аграрного сектору, у тому числі, сприяння залученню коштів на засадах проектного фінансування.

Програмні результати навчання:

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 25. Застосовувати набуті знання для досягнення національних інтересів України через забезпечення безпекової компоненти зовнішньоекономічних зв'язків, а також балансу інтересів національного розвитку, органів влади та бізнес-структур з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 26. В рамках реалізації заходів державної економічної політики слідувати принципу пріоритетності національних інтересів, забезпечувати узгодженість зовнішньоекономічної та аграрної політики, розробляти системні програми підтримки аграрного сектору, використовувати закордонний досвід проектного фінансування.

За результатами виконання курсової роботи здобувач вищої освіти повинен продемонструвати знання та вміння: 1) обирати та правильно інтерпретувати базові теорії для обґрунтування досліджень за обраною темою; 2) застосовувати методiku наукових досліджень і на її основі проводити аналіз міжнародної економічної діяльності України; 3) узагальнювати та критично оцінювати економічну ситуацію, що склалась на світових та національних ринках товарів, послуг, фінансових продуктів, робочої сили, інформації тощо; 4) використовувати на практиці нормативно-правові акти, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів господарювання; 5) узагальнювати та критично оцінювати зміст інформаційних джерел; 6) використовувати сучасні методи дослідження ринкового середовища; 7) професійно користуватись сучасними інформаційними технологіями для вирішення завдань теми дослідження; 8) аргументовано та переконливо захищати отримані в ході дослідження розробки.

Курсова робота повинна мати логічну будову, відповідати вимогам доказовості та аргументованості суджень, які наводить автор, містити

глибокий аналіз теми дослідження та розрахунки, виконані за використання загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Для її виконання мають бути застосовані програмно-методологічні засоби (інструменти), що забезпечують доступ до інформації та засобів навігації (спеціальних інформаційно-пошукових систем, каталогів Web-ресурсів). Курсова робота має відображати самостійність дослідження, яке виконує здобувач вищої освіти. Робота має бути належно оформлена, мати всі необхідні супровідні документи та бути подана на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Експортний потенціал України: сучасний стан, тенденції та виклики розвитку.
2. Трансформація товарної структури експорту України в умовах війни та європейської інтеграції.
3. Імпортна політика України в нестабільності.
4. Географічна переорієнтація зовнішньої торгівлі України в умовах сучасних геополітичних трансформацій.
5. Розвиток міжнародної торгівлі агропродовольчою продукцією України: сучасні тенденції та виклики.
6. Україна на світовому ринку транспортно-логістичних послуг: проблеми та шляхи їх подолання.
7. Експорт ІТ-послуг України як чинник підвищення міжнародної конкурентоспроможності національної економіки.
8. Прямі іноземні інвестиції в економіку України: сучасні тенденції, проблеми та перспективи залучення.
9. Україна на світовому ринку капіталу: особливості міжнародної інвестиційної діяльності в умовах воєнного стану.
10. Міжнародна фінансова допомога Україні як чинник забезпечення макроекономічної стабільності.
11. Валютна політика України в умовах воєнного стану та інтеграції до європейського економічного простору.
12. Міжнародна трудова міграція українців: соціально-економічні наслідки та напрями державної політики.
13. Роль міжнародних грошових переказів трудових мігрантів у розвитку економіки України.
14. Міжнародний трансфер технологій як чинник інноваційного розвитку економіки України.
15. Розвиток цифрової економіки України в контексті міжнародного технологічного співробітництва.
16. Європейська інтеграція України: економічні результати та перспективи поглиблення співробітництва.
17. Участь України у глобальних ланцюгах створення доданої вартості: сучасний стан і перспективи розвитку.
18. Державне регулювання міжнародної економічної діяльності України в умовах воєнних та післявоєнних трансформацій.
19. Митна політика України як інструмент розвитку міжнародної економічної діяльності.
20. Енергетична безпека України в системі міжнародного економічного співробітництва.
21. Міжнародне співробітництво України у сфері розвитку відновлюваної енергетики та зеленої трансформації.
22. Економіка замкненого циклу та міжнародне співробітництво України у сфері раціонального природокористування.

23. Міжнародна конкурентоспроможність України за даними глобальних рейтингів: сучасний стан та фактори формування.

24. Економічна складність (Economic Complexity) як індикатор перспектив розвитку міжнародної економічної діяльності України.

25. Міжнародна економічна діяльність України в умовах післявоєнного відновлення: пріоритети, виклики та перспективи.

ПРИНЦИП ОБРАННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тематика курсових робіт формується відповідно до змісту навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» та охоплює актуальні проблеми міжнародної економічної діяльності України. Темі курсових робіт передбачають дослідження сучасних тенденцій та особливостей участі України в міжнародній торгівлі товарами та послугами, міжнародному русі капіталу, валютно-фінансових і кредитних відносинах, міжнародній міграції, трансфері технологій та інтеграційних процесах. Окремі напрями досліджень можуть стосуватися державного регулювання міжнародної економічної діяльності, визначення її пріоритетів у системі економічної політики держави, міжнародного економічного співробітництва, використання ресурсного потенціалу та позиціонування України в міжнародних рейтингах.

Тематика курсових робіт щорічно переглядається та оновлюється щонайменше на 10 %. Здобувач вищої освіти має право запропонувати власну тему курсової роботи та подати її на розгляд керівника курсової роботи від кафедри економіки та міжнародних економічних відносин.

Тему курсової роботи здобувач вищої освіти обирає самостійно з урахуванням власних наукових інтересів та рекомендацій керівника курсової роботи. Обрана тема затверджується на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин.

Виконання декількох курсових робіт на однакову тему в одній академічній групі не допускається. З урахуванням специфіки дослідження допускається виконання курсових робіт за однаковою темою за умови визначення для кожного здобувача різних вихідних даних, завдань або напрямів дослідження.

Після затвердження теми керівник формує завдання на курсову роботу (додаток А) та консультує здобувача вищої освіти під час її виконання.

Курсова робота виконується у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Календарний план виконання курсової роботи доводиться до відома здобувачів вищої освіти та передбачає строки виконання основних етапів роботи, подання завершеної курсової роботи та її захисту.

У разі недотримання встановлених термінів виконання курсової роботи здобувач вищої освіти не допускається до її захисту. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Підбір літературних та інформаційно-статистичних джерел

Для ґрунтовного дослідження за темою курсової роботи з навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» значущим для здобувачів вищої освіти є використання актуальних даних таких джерел, як Державної служби статистики України, Національного банку України, Міністерства економіки та довкілля України, The World Bank, International Monetary Fund (IMF), World Trade Organization (WTO), United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), International Trade Centre (ITC) та Trade Map (інформаційно-аналітичної бази даних ITC), United Nations Commodity Trade Statistics Database (UN Comtrade Database), World Economic Forum (WEF), The Atlas of Economic Complexity (Harvard Growth Lab, Harvard University) тощо, а також нормативно-правової бази України та іноземних країн, в яких відбувається міжнародна економічна діяльність України.

Правильно підібрана інформація є теоретичним і експериментальним підґрунтям для успішного наукового дослідження за темою курсової роботи та вирішення поставлених дослідником завдань. Важливими джерелами первинної інформації є насамперед книги, монографії, наукові статті у періодичних виданнях, матеріали конференцій. Корисними при виконанні курсової роботи також є довідники, енциклопедії тощо. Використання навчальної літератури – підручників, навчальних посібників, практикумів тощо – не повинно домінувати над використанням наукової літератури. При написанні кваліфікаційної роботи повинна використовуватись новітня література, в якій висвітлюються актуальні проблеми розвитку міжнародних економічних відносин. Такими вважаються передусім видання за останні п'ять років.

Організація збору і відбору інформації для проведення наукових досліджень передбачає: визначення переліку питань, що будуть вивчатися; встановлення хронологічних меж пошуку необхідної літератури; уточнення можливості використання літератури зарубіжних авторів; пошук інформації в Інтернеті.

Робота з науковими та інформаційно-статистичними виданнями передбачає виявлення дійсно наукових фактів – елементів, які утворюють основу наукового знання, та відображають об'єктивні властивості речей, процесів і явищ. Їм властиві такі ознаки: новизна, точність, об'єктивність, достовірність.

Літературні джерела дозволять ознайомитися з результатами наукових досліджень за проблеми, яка становить зміст теми курсової роботи, та обґрунтувати методику її виконання. Ця інформація, поєднана з фактичними матеріалами об'єкту дослідження, дає змогу сформулювати висновки.

Опрацювання джерел інформації створює необхідні передумови для наукової творчості здобувача вищої освіти, розширення сфери його

професійного пізнання, набуття навичок критичного аналізу значущих економічних подій, що відбуваються в системі сучасних міжнародних відносин, поведінкових моделей, застосовуваних компаніями в міжнародному бізнесі, глобальних процесів і явищ тощо.

2. Вибір об'єкту дослідження

Конкретний об'єкт дослідження здобувач вищої освіти обирає самостійно відповідно до теми курсової роботи. Об'єктами дослідження можуть бути: експортний потенціал; товарна структура експорту; географічна структура експорту; конкурентоспроможність національних товаровиробників; вплив геополітичних чинників; диверсифікація ринків збуту; розвиток ринку транспортних послуг; логістика; транзитний потенціал; розвиток цифрової економіки; міжнародна конкурентоспроможність; торгівля послугами; інвестиційний клімат; міжнародний рух капіталу; післявоєнне відновлення в контексті інвестиційного руху капіталу; ринок праці; демографічні наслідки міграції; трансфер технологій; інноваційна діяльність; цифровізація; Угода про асоціацію; єдиний ринок ЄС; гармонізація законодавства; валютна політика; міжнародні резерви; співпраця з МВФ та іншими міжнародними фінансовими організаціями; залучення інвестицій; міжнародна допомога; відбудова економіки тощо. Дослідження може висвітлювати зміст господарських взаємодій, що відбуваються на національному та світовому ринках.

3. Вимоги до структури та змісту курсової роботи

На основі досліджень, виконаних здобувачем вищої освіти у курсовій роботі, повинні бути сформульовані та обґрунтовані ключові наукові положення, сукупність яких утворює теоретично-прикладне обґрунтування проблеми, що має суттєве економічне, соціально-економічне, регуляторне чи інше суспільно важливе значення. Виконання курсової роботи повинно підтвердити спроможність здобувача вищої освіти генерувати й обґрунтовувати наукові та практичні ідеї, самостійно здійснювати дослідження.

До змісту курсових робіт пред'являється низка вимог, найважливішими з яких є: опрацювання і критичний аналіз спеціальної наукової літератури з теми роботи; вивчення проблеми, яка підлягає дослідженню, з'ясування еволюції наукової думки щодо її пізнання, аналіз практики, за якої відбувається об'єктивація досліджуваного процесу або явища; чітке визначення об'єкту, предмету, мети, завдань, методів дослідження; узагальнення результатів, обґрунтування висновків і практичних рекомендацій. Виконуючи курсову роботу, здобувач вищої освіти не може обмежуватися реферуванням літературних джерел або простим описом тієї чи іншої проблеми – за такого дослідження повинна відбуватися творча робота.

Структуру курсової роботи визначають її змістовні складові та атрибутивні елементи: титульний аркуш; анотація (українською та англійською мовами); зміст; перелік умовних позначень (за необхідності);

вступ; розділи основної частини; висновки; список використаних джерел; додатки.

Титульний аркуш. Приклад його оформлення наведено в додатку Б. Це перша сторінка курсової роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. За титульною сторінкою послідовно наводяться інші складові документу.

Анотація. Ця складова курсової роботи необхідна для ознайомлення зі змістом та результатами дослідження. Її текст подається державною та англійською мовами. Анотація є узагальненим коротким викладом основного змісту курсової роботи. В ній стисло наводяться відомості про основні результати дослідження із зазначенням їх практичного значення. Обсяг анотації має становити 800-1000 знаків з пробілами; кількість ключових слів, які зазначаються в анотації – 5-10 (додаток Г).

Зміст. Містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів із зазначенням номерів сторінок, на яких розміщується їх початок (додаток Д).

У **вступі** визначаються такі обов'язкові елементи: 1) актуальність досліджуваної проблеми, 2) ступінь її розробки вітчизняними та зарубіжними дослідниками, 3) мета, 4) завдання, 5) об'єкт, 6) предмет, 7) методи, інформаційна база дослідження. Також за наявності зазначаються факти апробації результатів дослідження за темою курсової роботи на конференціях та публікації автора (додаток Е).

Перший розділ курсової роботи передбачає розкриття питань щодо сутності та особливостей обраного напряму міжнародної економічної діяльності й теоретичних підходів до обґрунтування предмету дослідження. Розглядаються: поняття та роль міжнародної економічної діяльності у розвитку національної економіки; основні форми міжнародної економічної діяльності (зовнішня торгівля, рух капіталу, міжнародна міграція, трансфер технологій, валютно-фінансові відносини тощо); особливості функціонування відповідного міжнародного ринку або сектору економіки; роль України у світових економічних процесах; глобальні та регіональні фактори впливу; геополітичні, економічні, технологічні та інституційні чинники; вплив війни, інтеграційних процесів та глобальних трансформацій. Визначаються методичні підходи до оцінювання міжнародної економічної діяльності України: система показників оцінювання; методи аналізу зовнішньої торгівлі, інвестиційної діяльності, міжнародної конкурентоспроможності тощо; використання міжнародних рейтингів та статистичних баз даних.

Другий розділ курсової роботи містить аналіз сучасного стану міжнародної економічної діяльності України у досліджуваній сфері. Він має аналітичний характер і передбачає оцінювання фактичного стану досліджуваного напряму на основі статистичних даних. Це може бути: динаміка та сучасний стан міжнародної економічної діяльності України у досліджуваній сфері (обсяги та динаміка показників за останні роки, структурні зміни, основні учасники міжнародних економічних процесів, місце України у відповідному сегменті світового ринку); аналіз структури

міжнародної економічної діяльності України (товарна, галузева, географічна структура співробітництва, основні країни-партнери, зміни внаслідок переорієнтації зовнішньоекономічних зв'язків); оцінка ефективності та проблем розвитку міжнародної економічної діяльності України (конкурентні позиції України, рівень залежності від зовнішніх факторів, основні проблеми та обмеження, вплив воєнних, економічних та інституційних чинників) тощо.

У третьому розділі курсової роботи визначаються напрями розвитку міжнародної економічної діяльності України у досліджуваній сфері. Третій розділ є рекомендаційним і передбачає з'ясування засад щодо підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності України. За змістом цього розділу доречно висвітлювати такі аспекти дослідження: стратегічні напрями розвитку міжнародної економічної діяльності України (пріоритети міжнародного співробітництва, можливості розширення зовнішніх ринків, розвиток конкурентних переваг України, інтеграцію у глобальні ланцюги створення вартості); інституційні та економічні механізми підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності (роль державної політики, удосконалення регуляторного середовища, підтримку експорту, інвестицій, інновацій, взаємодію держави, бізнесу та міжнародних партнерів); перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України в умовах глобальних трансформацій і геополітичних викликів (перспективи європейської інтеграції, післявоєнне відновлення економіки, цифровізацію та інноваційний розвиток, адаптацію України до нових моделей міжнародного економічного співробітництва) тощо.

Висновки повинні віддзеркалювати сутність роботи, бути конкретними та корисними для практичної діяльності. Цей розділ містить короткий виклад результатів дослідження та пропозиції щодо вибору оптимального шляху досягнення поставленої мети та завдань дослідження. Пропозиції здобувача вищої освіти впливають з його власних досліджень та засновуються на економічно обґрунтованих розрахунках.

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Загальні вимоги

Курсова робота є документом, який має форму друкованого тексту на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм). Міжрядковий інтервал – 1,5; шрифт – Times New Roman; номер шрифту – 14. Рекомендований розмір берегів такий: лівий – 30 мм, правий – 15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм; мінімально допустимий розмір берегів такий: лівий – 20 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

Обсяг основного тексту (вступ, розділи та висновки) повинен становити 25-30 сторінок тексту. Орієнтовані обсяги змістовних складових курсової роботи: вступ – 2-3 сторінки; перший, другий і третій розділи – 6-9 сторінок кожний; висновки – 2-3 сторінки. Рекомендована кількість використаних джерел – 20. Кількість додатків не обмежується.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами та розміщуються симетрично до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Кожна структурна частина курсової роботи починається з нової сторінки.

2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку «№». Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті аркуша без крапки в кінці.

Такі структурні частини, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера, тобто не можна писати: «1. ВСТУП» або «Розділ 4. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка пишуть заголовок розділу.

Приклад 1:

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНВЕРГЕНЦІЇ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РИНКІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Ілюстрації (схеми; графіки, карти тощо) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Приклад 2:

Динаміка глобальної торгівлі товарами та послугами підтверджує, що сектор послуг характеризується відносно вищою стійкістю та здатністю до швидкого відновлення порівняно з товарною торгівлею (рис. 2.2).

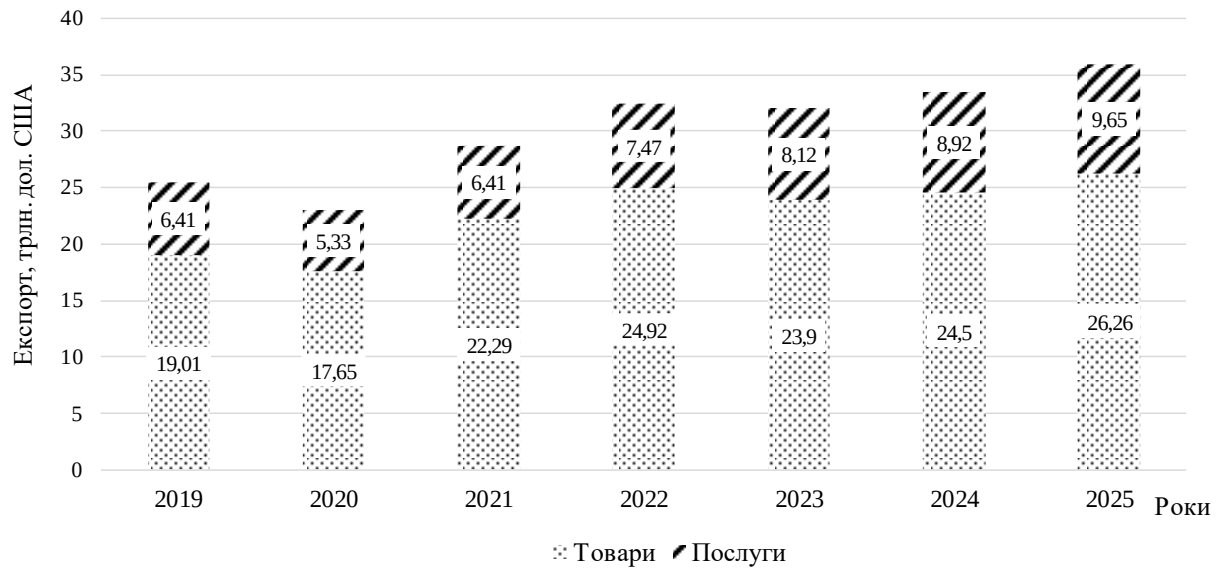

Рис. 2.2. Світова торгівля товарами та послугами, 2019 – 2025 рр., трлн. дол. США

Джерело: побудовано автором за [21; 34]

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Приклад 3:

Таблиця 1.1

Топ-10 найбагатших країн світу у 2025 р.

Ранг	Країна	ВВП (поточний долар США), трлн. дол. США	ВВП країни до світового ВВП, %	Річний реальний приріст / зниження ВВП, %
1	США	29,18	26,2	2,80
2	Китай	18,74	16,8	4,98
3	Німеччина	4,66	4,2	-0,24
4	Японія	4,03	3,6	0,08
5	Індія	3,91	3,5	6,48
6	Велика Британія	3,64	3,3	1,10
7	Франція	3,16	2,8	1,17
8	Італія	2,37	2,1	0,73
9	Канада	2,24	2,0	1,53
10	Бразилія	2,18	2,0	3,40

Джерело: побудовано автором за даними [32]

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

Приклад 4:

Основна формула для розрахунку експортної квоти має такий вигляд:

$$K_e = \frac{E}{GDP} \times 100, \quad (1.1)$$

де: K_e – експортна квота, %;

E – загальний обсяг експорту країни за рік у млрд дол. США;

GDP – валовий внутрішній продукт (ВВП) країни за рік у млрд дол. США.

3. Ілюстрації

Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: схема, діаграма, графік.

У тексті, де викладається матеріал, пов'язаний з ілюстрацією, треба вказати на рисунок, що візуалізує думку автора (див. приклад 2). Для цього розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках «(рис. 3.1)». Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення. Скановані графіки, діаграми тощо використовувати заборонено.

4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, подається у формі таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею. Її друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Атрибутивні ознаки таблиці наведені нижче. За логікою побудови таблиці підмет (позначення того, що досліджується), розміщують у боковику, головці, чи в них обох (але не у прографці); присудок таблиці (позначення тих ознак, фактів тощо, якими характеризується предмет дослідження) – у прографці (але не в головці чи боковику). Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка.

Приклад 5:

Таблиця (номер)

Головка	Назва таблиці					Заголовки граф
	Рядки	Боковик (заголовки рядків)	Графи (колонки)			

Заголовок кожної граfi в головці таблиці має бути коротким і конкретно відображати їх зміст. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф. Боковик, як і головка, вимагає лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним. У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять в тематичний заголовок або в заголовок граfi; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи співпадали; неоднорідні – посередині граfi.

Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Одиниці виміру зазначають у тематичному заголовку, а також виносять до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб не можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш.

При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або граfi таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик (див. приклад 3).

5. Формули

Формули в курсовій роботі набирають за допомогою редактора формул із забезпеченням їх коректного відображення та можливості редагування.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта доцільно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули (див. приклад 4).

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить один рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його продовжують на наступному після знаку рівності (=) або після знаків (+), (-), (x або ·).

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передуює формулі. Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

У курсовій роботі повинні бути посилання на джерела інформації, з яких отримано матеріал для наукового аналізу (цифровий, фактологічний, документарний), а також на ідеї та висновки, які отримані іншими науковцями та були використані для аргументації думки автора з проблеми, що досліджується. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1 – 7]...» або «... у праці [8, с. 64]».

Посилання на ілюстрації, таблиці та формули, наведені в курсовій роботі подаються в круглих дужках.

Приклад 6:

«..... Результати дослідження, дають підстави зробити висновок про те, що в умовах світових тенденцій становлення постіндустріального суспільства, найбільш значущими чинниками цього процесу стають економічний, людський, комунікаційний та інноваційний (рис. 3.2; табл. 3.1).»

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Цитування здійснюється відповідно до таких вимог:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після розділу «ВИСНОВКИ». Бібліографічний опис літературних джерел оформляють відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (додаток Ж). Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Приклад 7:**Додаток А****Індекс сприйняття корупції у світі (CPI) за версією Transparency International, 2025 р.**

Місце у рейтингу серед 182 країн	Країна	Індекс CPI (кількість балів зі 100 можливих)
1	Данія	89
...	...	
104	Україна	36
...		

Джерело: побудовано автором за даними [32]

9. Академічна доброчесність

Під час виконання курсової роботи здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися вимог Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та інших нормативних документів Університету з питань академічної доброчесності.

Курсова робота має бути результатом самостійної роботи здобувача вищої освіти. Використання в роботі результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб, зокрема текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, результатів досліджень, статистичних та аналітичних даних, повинно супроводжуватися належним посиланням на відповідне джерело інформації та/або автора. Посилання мають бути оформлені у спосіб, що дає змогу чітко відокремити власні результати та висновки здобувача від результатів інтелектуальної діяльності інших осіб.

Інформація, наведена в курсовій роботі, повинна бути достовірною. Не допускаються фабрикація або фальсифікація даних, результатів дослідження та іншої інформації. У разі використання припущень або недоведених тверджень їх характер має бути відповідним чином зазначений у тексті роботи.

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за дотримання принципів і правил академічної доброчесності під час підготовки курсової роботи. Виявлення ознак порушення академічної доброчесності є підставою для застосування заходів реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності та інших внутрішніх нормативних документів Полтавського державного аграрного університету.

10. Порядок перевірки текстових документів на наявність запозичень з інших документів

Курсова робота підлягає обов'язковій перевірці на наявність текстових запозичень на етапі її подання до оцінювання відповідно до Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

Перевірка курсової роботи на наявність текстових запозичень здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно з використанням інформаційних систем, доступних у відкритому доступі, або з використанням

інформаційних систем, визначених Університетом. Не допускається використання систем, розробниками яких є фізичні або юридичні особи, зареєстровані на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором / державою-окупантом.

Для проведення перевірки з використанням інформаційної системи, визначеної Університетом, здобувач подає електронну версію курсової роботи без списку використаних джерел і додатків у форматі .doc, .docx, .rtf або .pdf та надсилає її на електронну пошту відповідальної особи за перевірку робіт на кафедрі.

За результатами автоматизованої перевірки формується Звіт подібності, який містить інформацію про виявлені текстові збіги та їх джерела. Виявлені текстові збіги підлягають аналізу з урахуванням характеру їх використання, правильності оформлення цитувань і посилань та специфіки курсової роботи. Сам факт наявності текстових збігів не є достатньою підставою для висновку про порушення академічної доброчесності.

Під час аналізу результатів перевірки не розглядаються як самостійна підстава для висновку про порушення академічної доброчесності належним чином оформлені цитати, власні назви, усталені словосполучення, терміни та їх визначення, сталі методики розрахунку й опису, а також табличні та інші матеріали, використані з належним зазначенням джерела.

Показник оригінальності як такий (без додаткового аналізу та контексту), не може слугувати автоматичним доказом плагіату чи іншого порушення; не є самостійною підставою для встановлення порушення академічної доброчесності.

Рівні оригінальності курсової роботи

Показник оригінальності	Рівень	Рекомендована дія
71 – 100 %	високий	після аналізу керівником робота допускається до захисту
51 – 70 %	достатній	після аналізу керівником робота допускається до захисту
31 – 50 %	умовний	робота потребує ретельного аналізу та може бути повернута для корегування з подальшою повторною перевіркою
30 % і нижче	низький	робота відхиляється та може бути прийнята після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою

У разі необхідності повторної перевірки здобувач подає відповідну заяву та оновлений варіант курсової роботи. Повторна перевірка здійснюється протягом не більше трьох робочих днів і може проводитися лише один раз. Якщо за результатами повторної перевірки виявлено ознаки можливого порушення академічної доброчесності, робота відхиляється без права на подальше доопрацювання в межах цієї процедури.

11. Використання інструментів штучного інтелекту

Під час виконання курсової роботи допускається обмежене використання систем штучного інтелекту відповідно до Правил використання

систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету. Використання ІІІ має здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, прозорості та особистої відповідальності здобувача вищої освіти за зміст поданої роботи. ІІІ є допоміжним інструментом і не повинен підміняти самостійну дослідницьку діяльність здобувача.

Під час підготовки курсової роботи інструменти ІІІ можуть використовуватися для пошуку та систематизації інформаційних і наукових джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, а також підготовки структури (плану) роботи.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний критично перевіряти інформацію, отриману або опрацьовану за допомогою ІІІ, зокрема достовірність фактів і статистичних даних, коректність посилань на джерела, точність розрахунків та обґрунтованість висновків. Відповідальність за зміст курсової роботи незалежно від ступеня використання ІІІ несе здобувач вищої освіти.

Не допускається подання ІІІ-згенерованого тексту як власного без розкриття факту його використання, генерування за допомогою ІІІ фіктивних статистичних даних, результатів досліджень чи розрахунків та подання їх як реально отриманих, а також використання неперевірених або неіснуючих джерел, запропонованих ІІІ.

У разі використання систем ІІІ під час виконання курсової роботи здобувач зобов'язаний розкрити факт їх використання, зазначивши назву використаної ІІІ-системи та мету її застосування. Відповідний запис розміщується наприкінці курсової роботи.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана та оформлена відповідно до встановлених вимог курсова робота подається на кафедру в друкованому та електронному вигляді у строки, визначені графіком її виконання. Подана курсова робота реєструється в установленому порядку та передається керівнику для перевірки.

До курсової роботи додаються:

- оформлене належним чином завдання на курсову роботу (додаток А);
- електронна версія курсової роботи;
- результат перевірки курсової роботи на наявність текстових запозичень;
- лист оцінювання (додаток В).

Під час перевірки курсової роботи керівник оцінює відповідність її змісту обраній темі та встановленим вимогам, якість теоретичного й аналітичного опрацювання матеріалу, обґрунтованість висновків, дотримання вимог академічної доброчесності та оформлення роботи. За результатами перевірки керівник зазначає зауваження та рекомендації щодо доопрацювання роботи й оформлює лист оцінювання (додаток В).

Курсова робота, що відповідає встановленим вимогам, допускається до захисту, про що зазначається в листі оцінювання. За наявності зауважень робота повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання. Після усунення виявлених недоліків доопрацьована курсова робота подається керівнику на повторну перевірку.

Захист курсової роботи проводиться перед комісією, яку формує кафедра економіки та публічного управління. За результатами захисту формується Протокол захисту курсових робіт.

Під час захисту здобувач вищої освіти стисло й аргументовано представляє основні результати проведеного дослідження та відповідає на запитання членів комісії. Захист курсової роботи супроводжується презентацією.

За виконання курсової роботи максимальна кількість балів становить 59 балів.

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи	Максимальна кількість балів
1. Обґрунтованість теми та логіка побудови дослідження	10
1.1. Обґрунтування актуальності обраної теми дослідження та її відповідність визначальним напрямкам сучасної економічної науки	3
1.2. Відповідність мети, об'єкта і предмета дослідження обраній темі	3
1.3. Відповідність матеріалу, викладеного за розділами курсової роботи, завданням дослідження	4
2. Теоретичні результати дослідження	12
2.1. Обґрунтованість вибору теоретико-методологічних засад дослідження за темою курсової роботи	6
2.2. Ступінь розкриття концептуальних засад досліджуваної проблеми (глибина і якість теоретичного аналізу)	6

3. Практична направленість результатів дослідження	25
3.1. Обґрунтованість та повнота застосування методів, спеціалізованих до потреб наукового аналізу за проблематикою курсової роботи	6
3.2. Якість аналітичного опрацювання даних та використання актуальних національних і міжнародних офіційних інформаційно-статистичних ресурсів	7
3.3. Аргументованість засад щодо зміцнення міжнародної економічної діяльності країни	7
3.4. Практична значущість висновків, отриманих за темою дослідження	5
4. Якість оформлення роботи	12
4.2. Ілюстративність роботи (наявність і якість побудови таблиць, графіків, схем, діаграм, рисунків) і відповідність складеного списку використаних джерел чинним стандартам бібліографічного опису)	6
4.3. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	6
Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за захист курсової роботи – 41 бал.

Розподіл балів за захист курсової роботи

Параметр оцінки	Рекомендований діапазон оцінки в балах
Вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження	0 – 21
Повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії	0 – 20
Всього за захист курсової роботи	0 – 41

Результати виконання та захисту курсової роботи оцінюються за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

«Відмінно» (А), 90 – 100 балів. Тема курсової роботи розкрита повністю. В курсовій роботі міститься глибокий аналіз науково-практичної проблеми та значущі результати дослідження, одержані автором. Робота не містить помилок з інтерпретації засад теорії та методології дослідження; методика (інструментарій розрахунків) відповідає нормам коректності їх застосування; використані комп'ютерні програмні продукти. Виклад матеріалу логічний послідовний, у роботі наявні необхідні посилання на літературні і нормативні джерела інформації, за результатами дослідження зроблені конкретні висновки. Курсова робота оформлена відповідно до вимог. Під час захисту здобувачем вищої освіти продемонстровано глибоке розуміння змісту досліджуваних проблем, вміння застосовувати теоретичні положення для вирішення актуальних питань з практики міжнародної економічної діяльності України, доводити науково-теоретичні і практичні положення, що виносяться ним на захист. Відповіді на питання членів комісії з захисту курсових робіт чіткі, правильні, обґрунтовані.

«Добре» (В, С), (74-89). Тема розкрита належним чином, робота містить необхідний аналіз практичних проблем, зміст яких констатують одержані автором результати. Робота відображає правильність інтерпретації засад теорії та методології дослідження; методика (інструментарій розрахунків) застосована на рівні визначення основних параметрів апарату дослідження та

відповідає нормам коректності їх застосування; використані комп'ютерні програмні продукти. Виклад матеріалу логічний послідовний, у роботі наявні необхідні посилання на літературні і нормативні джерела інформації. Висновки за результатами дослідження конкретизовані. Курсова робота оформлена відповідно до вимог; відхилення від встановлених норм незначні та некритичні. Під час захисту здобувачем вищої освіти продемонстровано розуміння змісту досліджуваних проблем, вміння застосовувати теоретичні положення для вирішення актуальних питань з практики міжнародної економічної діяльності країни, здатність доводити науково-теоретичні і практичні положення, що виносяться ним на захист. Відповіді на питання членів комісії з захисту курсових робіт правильні та достатньою мірою обґрунтовані; незначні неточності у судженнях здобувача вищої освіти не впливають істотно на правильність трактування економічних категорій, визначальних теоретичних положень, емпіричних процесів і явищ, що відбуваються в сфері міжнародної економічної діяльності України.

«Задовільно» (D, E), (64-73). Тема курсової роботи розкрита, але наявна фрагментарність викладеного матеріалу; для практичного аналізу досліджуваної проблеми правильно застосовані необхідні методи, що визначені на рівні основних параметрів апарату дослідження; розрахунки виконані правильно, але у мінімально необхідному для опису досліджуваної проблеми обсязі та з мінімально необхідним залученням аналітичної інформації. Відповіді на питання членів комісії з захисту курсових робіт підтверджують опанування здобувачем вищої освіти основного матеріалу, але формулювання причинно-наслідкових зв'язків між явищами і процесами не є достатньо точним; оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування; практична цінність роботи обмежена; візуальне супроводження роботи наявне, але недостатньою наочне. Курсова робота в цілому оформлена відповідно до вимог; наявні відхилення від встановлених норм не є критичними.

«Незадовільно» (FX, F), 1 – 59 балів. Тему курсової роботи не розкрито або її зміст не відповідає поставленим завданням. Матеріал подано у суто описовій формі, викладений без логічної послідовності, фрагментарно; теоретико-методологічне обґрунтування аналізу не наводяться або зазначені засади обрані неправильно чи застосовані з істотними порушеннями; основні параметри аналітичного апарату не визначені. Посилання на літературні і нормативні джерела оформлені з грубими порушеннями та / або недостовірні. Оформлення курсової роботи здійснено з істотними порушеннями встановлених норм і є критичними.

За умов, що зазначені, викладач (керівник) фіксує оцінку «незадовільно» і курсова робота до захисту не допускається. Оцінка «незадовільно» також може бути виставлена у випадку, якщо текст курсової роботи відповідає змістовним і формальним вимогам, що дозволяє викладачу (керівнику) зробити її допуск до захисту, але в рамках цієї процедури здобувач вищої освіти не здатен дати правильні відповіді на питання членів комісії. Якщо здобувач вищої освіти не знає фактичного матеріалу, викладеного в курсовій

роботі, не має теоретичних знань з ключових питань, що визначають основу професії, не вміє застосувати аналітичний апарат до оцінки процесів і явищ – наявні підстави до визнання курсової роботи такою, що оцінюється «незадовільно».

Здобувачі вищої освіти, які отримали оцінку «незадовільно» (FX, F) або без поважної причини не подали курсову роботу у визначений термін, вважаються такими, що мають академічну заборгованість. Її усунення здійснюються відповідно до встановленого в Університеті порядку ліквідації академічної заборгованості.

Захищені курсові роботи зберігаються кафедрі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Архієреєв С. І. та ін. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та розвитку нової промислової революції : монографія / за ред. І.Ю. Матюшенка. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. 406 с.
2. Глущенко Я. І., Черненко Н. О. Міжнародна економічна діяльність України : конспект лекцій. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 120 с.
3. Духницький Б. В. Перспективи імпортозаміщення в зовнішній торгівлі України агропродовольчою продукцією : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2025. 152 с.
4. Забезпечення розвитку експортно-імпоротної діяльності підприємств : колективна монографія / Л. М. Малярець та ін. Харків, 2025. 225 с.
5. Кравченко М. О., Дергачова В. В., Мартиненко О. В. та ін. Організаційно-економічне забезпечення реалізації експортного потенціалу промислових підприємств : монографія. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 238 с.
6. Ковбатюк М. В., Ковбатюк Г. О., Шкляр В. В. Міжнародна торгівля як форма міжнародних економічних відносин: сутність, тенденції розвитку та особливості управління : монографія. Київ : 7БЦ, 2025. 279 с.
7. Козак О. А., Грищенко О. Ю., Пугачов В. М. Торгівля агропродовольчою продукцією між Україною та Європейським Союзом в умовах військового стану : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2023. 109 с.
8. Марущак С. М. Зовнішньоекономічна політика України : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2024. <https://eir.nuos.edu.ua/items/f80b368a-ed24-4f62-8675-d3da2d869313>
9. Осташко Т. О., Венгер В. В., Пустовойт О. В., Гуменюк В. В., Олефір В. К., Биконя О. С. Вплив багатополлярної глобалізації на зовнішню торгівлю України : монографія / за ред. Т. О. Осташко. Київ, 2024. 330 с.
10. Просторовий розвиток економіки України: сучасні тренди трансформації та виклики європейської інтеграції : монографія / наук. ред. В. С. Кравців, І. З. Сторонянська. Львів, 2024. 451
11. Радзієвська С. О. Торговельна інтеграція України у світове господарство : монографія. Київ : ТРОПЕА, 2024. 379 с.
12. Сохацький О. Ю. Міжнародні економічні відносини в системі глобальної безпеки. Парадигмальний зсув : монографія. Тернопіль : ЗУНУ, 2025. 351 с.
13. Шкурупій О. В., Дейнека Т. А., Дивнич О. Д. Інституційний ландшафт експортної діяльності в Україні. Економічний простір. Збірник наукових праць. 2026. № 209. С. 291 – 298.
14. Шкурупій О. В., Дейнека Т. А., Дивнич О. Д., Загребельна І. Л. Сучасні трансформації міжнародного бізнес-ландшафту: просторовий, інвестиційний та інноваційно-технологічний виміри аналізу : монографія / за заг. ред. О. В. Шкурупій. Полтава : ПДАУ, 2025. 172 с.

15. Daniels J. D., Radebaugh L. H., Sullivan D. P. *International Business: Environments and Operations*. 17th ed. Pearson, 2022. <https://surl.li/focjmy>
16. Daniels J. P., VanHoose D. D. *Global Economic Issues and Policies*. 4th ed. Routledge, 2025. 584 pp.
17. Kozak Y., Ukhanova I., Mindova O. *Introduction to Foreign Economic Activity of Enterprises*. Kyiv: Center for Educational Literature, 2022. <https://surl.li/sbpqdh>.
18. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. *International Economics: Theory and Policy*. 12th ed. Pearson, 2024. <https://surl.li/vojrzn>
19. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua>
20. International Monetary Fund. Ukraine and the IMF. URL: <https://www.imf.org/en/Countries/UKR>
21. OECD. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html
22. UNCTAD. Handbook of Statistics / UNCTADstat Data Centre. URL: <https://unctad.org/statistics>
23. World Bank. Ukraine — Country Reports and Publications. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine>
24. World Trade Organization. Ukraine Trade Data and Tariff Profile. URL: <https://tdt.wto.org/en/profiles/ukraine>

ДОДАТКИ

Додаток Б

*Форма титульного аркушу курсової роботи***МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ****Кафедра економіки та публічного управління****КУРСОВА РОБОТА****«Міжнародна економічна діяльність України»****на тему: «_____»****Виконав**

здобувач вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

3 курсу, 1 групи

освітньої програми «Економіка і міжнародний
бізнес»навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій
денної форми здобуття освіти**Науковий керівник****Підсумкова оцінка:**

4-балова _____

100-балова _____

ЄКТС _____

Підписи членів комісії**з захисту курсової роботи:**

Полтава 202__

Додаток В
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Форма здобуття освіти денна

Спеціальність 051 Економіка

Курс 3, група 1

Освітня програма «Економіка і міжнародний бізнес»

Л И С Т О Ц І Н Ю В А Н Н Я
курсової роботи
«Міжнародна економічна діяльність України»

здобувача вищої освіти _____

на тему _____

Рівень оригінальності тексту (потрібне підкреслити): високий, достатній, умовний, низький.

Результати оцінювання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи	Максимальна кількість балів	Отримані бали
1. Обґрунтованість теми та логіка побудови дослідження	10	
1.1. Обґрунтування актуальності обраної теми дослідження та її відповідність визначальним напрямкам сучасної економічної науки	3	
1.2. Відповідність мети, об'єкта і предмета дослідження обраній темі	3	
1.3. Відповідність матеріалу, викладеного за розділами курсової роботи, завданням дослідження	4	
2. Теоретичні результати дослідження	12	
2.1. Обґрунтованість вибору теоретико-методологічних засад дослідження за темою курсової роботи	6	
2.2. Ступінь розкриття концептуальних засад досліджуваної проблеми (глибина і якість теоретичного аналізу)	6	
3. Практична направленість результатів дослідження	25	
3.1. Обґрунтованість та повнота застосування методів, спеціалізованих до потреб наукового аналізу за проблематикою курсової роботи	6	
3.2. Якість аналітичного опрацювання даних та використання актуальних національних і міжнародних офіційних інформаційно-статистичних ресурсів	7	
3.3. Аргументованість засад щодо зміцнення міжнародної економічної діяльності країни	7	
3.4. Практична значущість висновків, отриманих за темою дослідження	5	
4. Якість оформлення роботи	12	
4.2. Ілюстративність роботи (наявність і якість побудови таблиць, графіків, схем, діаграм, рисунків) і відповідність складеного списку використаних джерел чинним стандартам бібліографічного опису)	6	
4.3. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам	6	
Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59	

Висновки (потрібне підкреслити):

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;
- рекомендувати до захисту за умови доопрацювання
- не рекомендовано до захисту, потрібно значно доопрацювати _____

Роботу перевірів _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, П.І. викладача кафедри, що перевіряв курсову роботу)

« ____ » _____ 202__ р.

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Євтушенко К.А. Митна політика України як інструмент розвитку міжнародної економічної діяльності. – Курсова робота. Полтавський державний аграрний університет, Полтава, 2026.

Курсова робота присвячена дослідженню теоретичних та практичних засад формування і реалізації митної політики України як інструменту розвитку міжнародної економічної діяльності. У роботі розглянуто сутність митної політики, її основні принципи, функції та інструменти, а також визначено роль митного регулювання у забезпеченні зовнішньоекономічних інтересів держави. Проаналізовано сучасний стан митної політики України, особливості застосування митно-тарифних і нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі, а також їх вплив на розвиток міжнародної економічної діяльності. Окрему увагу приділено проблемам функціонування митної системи України та напрямам її вдосконалення з урахуванням процесів європейської інтеграції. Обґрунтовано основні напрями підвищення ефективності митної політики, зокрема шляхом цифровізації митних процедур, спрощення зовнішньоторговельних операцій, гармонізації національного митного законодавства з нормами Європейського Союзу та посилення прозорості митного адміністрування.

Ключові слова: митна політика, митне регулювання, міжнародна економічна діяльність, зовнішня торгівля, митний тариф, митні платежі, митне адміністрування, експорт, імпорт, європейська інтеграція.

SUMMARY

Yevtushenko K.A. Customs Policy of Ukraine as an Instrument for the Development of International Economic Activity. – Course Project. Poltava State Agrarian University, Poltava, 2026.

The course project is devoted to the study of the theoretical and practical foundations of the formation and implementation of Ukraine's customs policy as an instrument for the development of international economic activity. The paper examines the essence of customs policy, its main principles, functions and instruments, as well as the role of customs regulation in ensuring the country's foreign economic interests. The current state of Ukraine's customs policy, the specific features of tariff and non-tariff measures regulating foreign trade, and their impact on the development of international economic activity are analyzed. Particular attention is paid to the problems of the Ukrainian customs system and the ways of improving it in the context of European integration processes. The main directions for increasing the efficiency of customs policy are substantiated, including the digitalization of customs procedures, simplification of foreign trade operations, harmonization of national customs legislation with European Union standards, and strengthening the transparency of customs administration.

Keywords: customs policy, customs regulation, international economic activity, foreign trade, customs tariff, customs duties, customs administration, export, import, European integration.

ЗМІСТ

Анотація	3
Вступ	4
Розділ 1. Теоретичні засади митної політики та її роль у розвитку міжнародної економічної діяльності країн	6
Розділ 2. Сучасний стан та оцінка впливу митної політики держави на міжнародну економічну діяльність України	12
Розділ 3. Напрями вдосконалення митної політики України в умовах європейської інтеграції	20
Висновки	27
Список використаних джерел.....	30
Додатки.....	33

ВСТУП

Актуальність теми. Обумовлена важливою роллю митної політики у забезпеченні економічних інтересів держави та розвитку міжнародної економічної діяльності України. В умовах активізації міжнародної торгівлі, трансформації світових економічних процесів та поглиблення європейської інтеграції України ефективна митна політика є одним із важливих інструментів регулювання зовнішньоекономічних операцій. Вона впливає на обсяги експорту та імпорту, конкурентоспроможність українських підприємств, надходження до державного бюджету, захист внутрішнього ринку та створення сприятливих умов для участі України у міжнародному поділі праці.

Важливим напрямом розвитку митної політики є цифровізація митних процедур, спрощення митного оформлення, підвищення прозорості діяльності митних органів та створення умов для скорочення витрат суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Особливого значення ці питання набувають в умовах європейської інтеграції України, яка передбачає поступове наближення українського митного законодавства та практики митного адміністрування до стандартів Європейського Союзу.

У дослідження теоретичних і практичних засад митної політики, митного регулювання та митно-тарифного регулювання значний внесок зробили такі вітчизняні науковці: О. В. Чумак, Н. С. Ситник, О. Д. Рожко, А. І. Крисоватий, А. Войцещук та інші. Їхні сучасні наукові праці присвячені питанням економіко-правової сутності митної політики, ролі митних платежів у її реалізації, удосконаленню митно-тарифного регулювання, розвитку митного адміністрування та адаптації митної системи України до європейських стандартів.

Мета і завдання дослідження. Метою курсової роботи є дослідження теоретичних засад та сучасного стану митної політики України, визначення її ролі у розвитку міжнародної економічної діяльності та обґрунтування основних напрямів її вдосконалення.

Поставлена мета передбачає вирішення наступних завдань:

- розкрити сутність митної політики та визначити її роль у розвитку міжнародної економічної діяльності;
- дослідити основні інструменти та механізми реалізації митної політики України;
- проаналізувати сучасний стан митної політики України та її вплив на зовнішньоекономічну діяльність;
- визначити основні проблеми функціонування митної системи України;
- обґрунтувати напрями вдосконалення митної політики України в умовах європейської інтеграції.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації митної політики України.

Предметом дослідження є теоретичні, організаційно-економічні та практичні засади митної політики України, її інструменти та механізми впливу на розвиток міжнародної економічної діяльності

Методи дослідження. У ході дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема методи аналізу і синтезу, порівняння, узагальнення, системного підходу, статистичного аналізу, групування та графічного представлення даних.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України у сфері митного регулювання, публікації вітчизняних та зарубіжних науковців, статистичні матеріали Державної служби статистики України, інформаційні та аналітичні матеріали Державної митної служби України, документи міжнародних організацій, нормативно-законодавчі та статистичні матеріали Європейського Союзу, а також інформаційні ресурси мережі Інтернет.

Апробація результатів дослідження (за наявності). Основні результати дослідження за темою курсової роботи було оприлюднено на конференції та опубліковано: Євтушенко К. А. Практичні засади сучасною митної політики України. *Матеріали наук.-практ. конф. за підсумками проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик.* Вип. 15. Полтава: ПДАУ, 2026. С. 49 – 52.

Обсяг і структура роботи. Курсова робота складається зі змісту, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг курсової роботи становить ____ сторінок друкованого тексту; обсяг основного тексту – ____ сторінок. Робота містить ____ таблиць, ____ рисунків, ____ додатків. Список використаних джерел налічує ____ найменувань.

Додаток Ж
ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне
посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням
правок
(код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с. 6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автора	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практ. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автора	1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири більше авторів	1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

	3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с. 3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. 5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомне видання	1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с. 4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання	
Книги	1. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей,	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати</i>

матеріали конференцій	української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті з продовжуючих та періодичних видань	1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108. 8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping Political Science. 1991. № 2. P. 15–43.
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.

	6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i> . 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i> . Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. Культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).

	3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Електронні ресурси	Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757 & (дата звернення: 15.11.2017). 2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i> . 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017). 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i> . Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf . (дата звернення: 15.11.2017). 4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).
Автореферат и дисертацій	Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с. 3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.
Дисертації	1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. 4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.

Шкурупій Ольга Вседолодівна
Дивнич Ольга Дмитрівна

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Методичні розробки та тематика курсової роботи для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Економіка і міжнародний бізнес» спеціальності 051 Економіка рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Затверджено до друку кафедрою економіки та публічного управління, протокол № 1 від 01.09.2026 р.

Формат 60х90/16. папір білий 70-80 г/м²

Ум. друк. арк. 2,1

Тираж 15 пр. гарнітура Times New Roman Cyr
